ПЕРЦЕПЦИИ ЗА АТРАКТИВНОСТА НА НАСМЕВКАТА: ПРОФЕСИОНАЛНИ СТАНДАРДИ И СУБЈЕКТИВНИ ОЧЕКУВАЊА

15.11.2025

Доц. д-р Сандра Атанасова
Факултет за медицински науки
Дентална медицина
sandra.atanasova@ugd.edu.mk

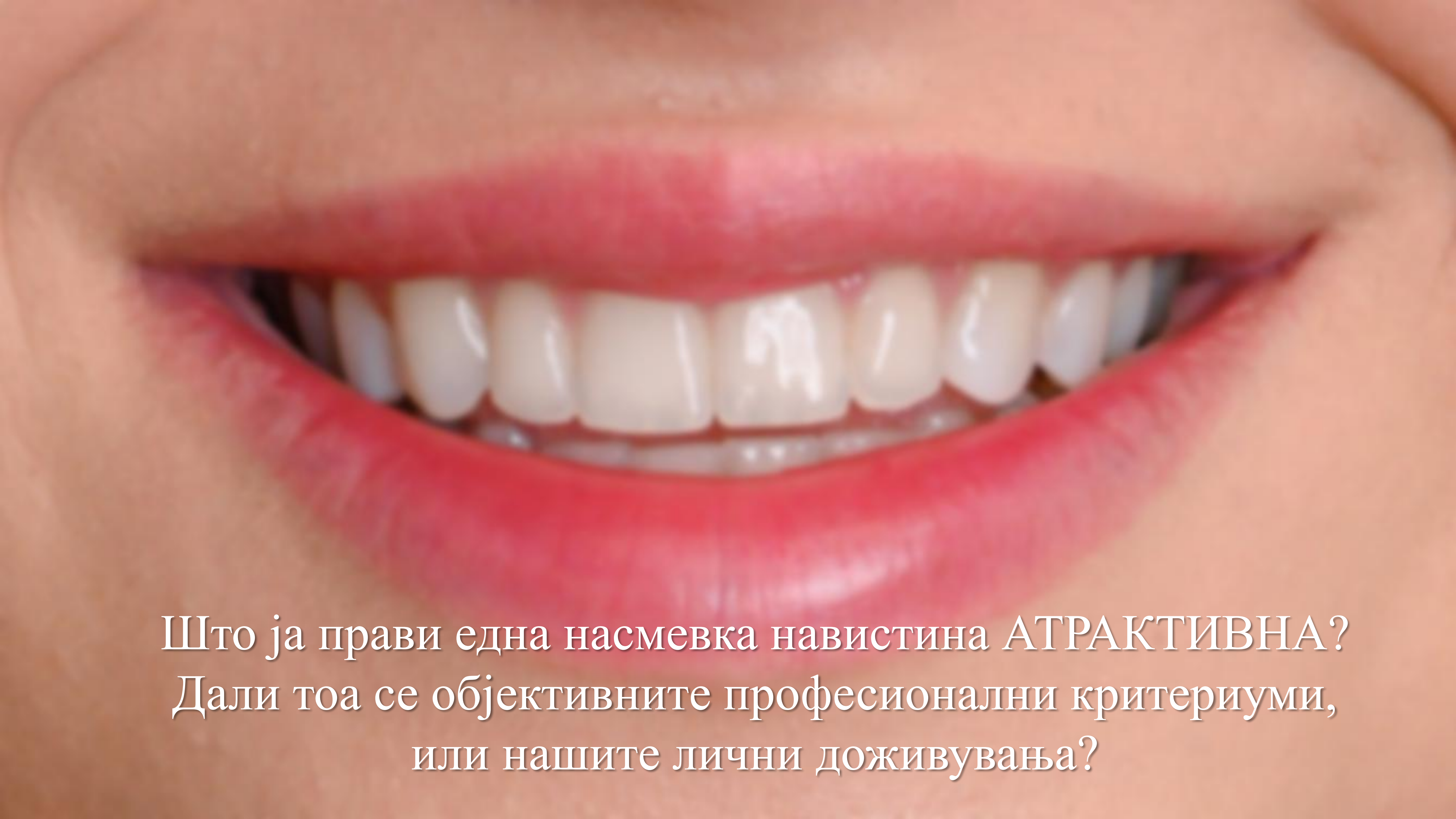
Што ја прави една насмевка навистина АТРАКТИВНА?
Дали тоа се објективните професионални критериуми,
или нашите лични доживувања?

„Убавината е во окото на гледачот“, имплицира дека окото за убавина е под влијание на перцепцијата.

Убавината е субјективна и зависи од индивидуалните естетски расудувања.

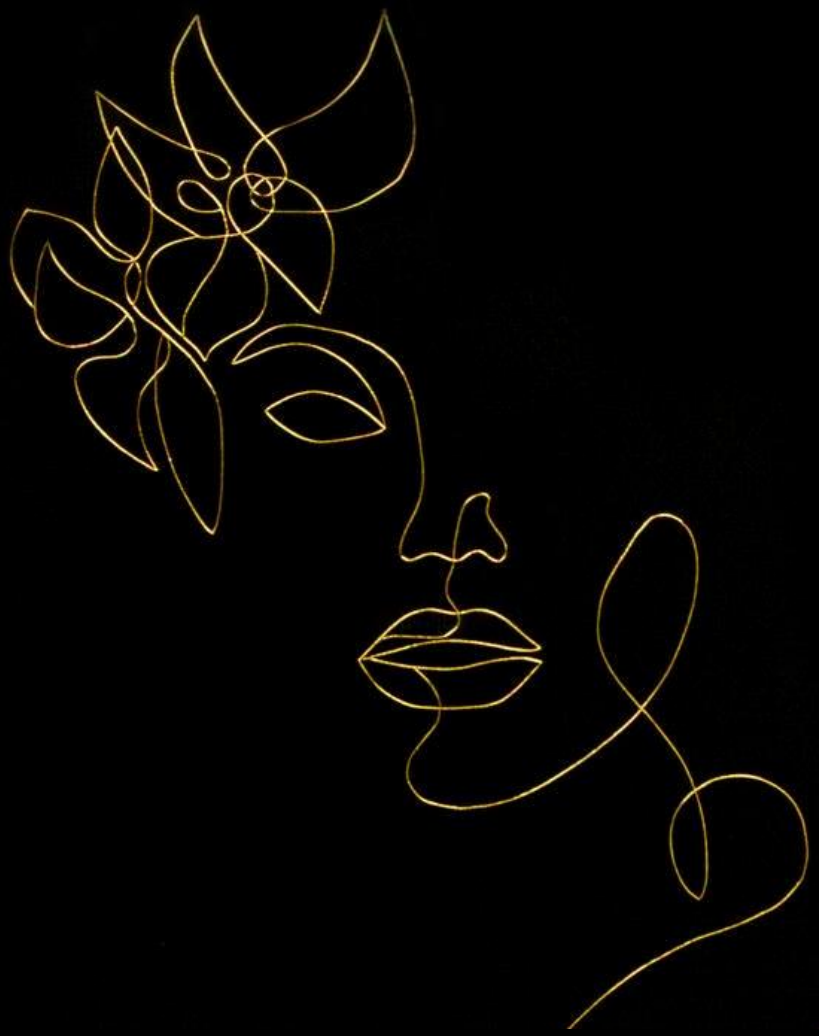

Евалуацијата на естетиката во современата ортодонтска дијагноза се базира на макро, мини и микроестетика.

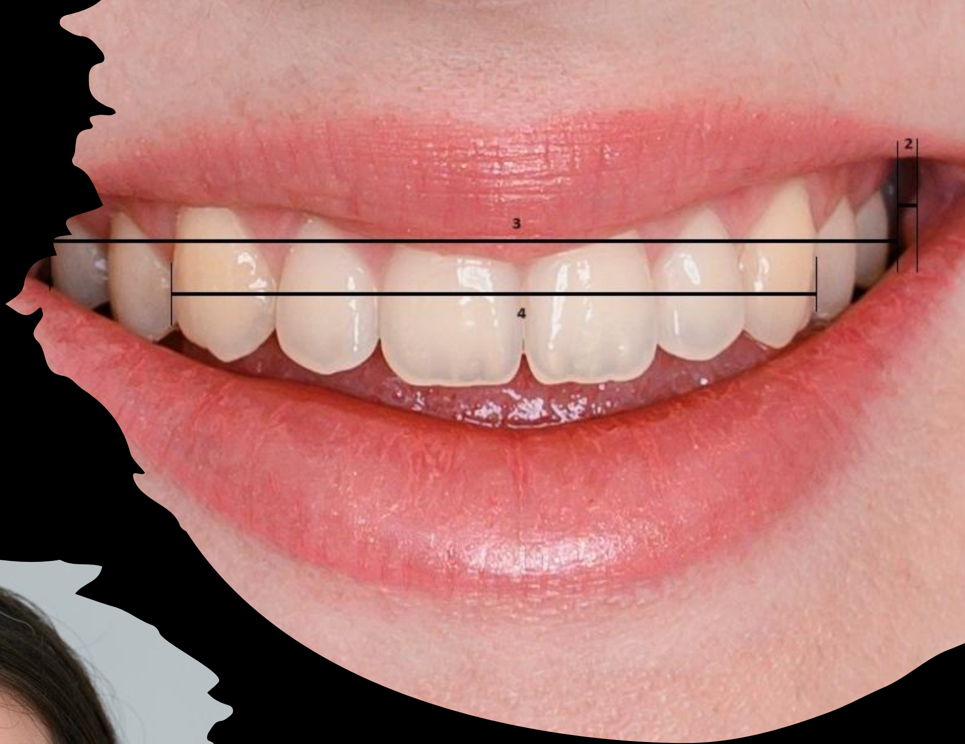

Макроестетиката, вклучува проценка на пропорциите на лицето во сите три рамнини на просторот.

Минестетиката, вклучува проценка на односот на забите со усните (анализа на насмевката).

Микроестетиката го одредува односот на забите меѓу себе, вклучувајќи детални карактеристики на дентална и гингивална естетика

Како пациентите се перципираат себеси при насмевка и какви се нивните очекувања, понекогаш се разликуваат од спроведениот ортодонтски третман доколку тој е насочен само на воспоставување на т.н. идеална оклузија.

Дефинитивниот извор на естетските вредности мора да биде поврзан со перцепциите на целокупната популација, а не само на ортодонтите и стоматолозите.

„Уметноста на насмевката“ лежи во способноста на ортодонтот да ги препознае и подобри позитивните елементи на убавината кај секој пациент.

ПРЕДНАТА ЕСТЕТСКА ЗОНА ПРИКАЖАНА ПРИ НАСМЕВКА
е единствена за лицето на индивидуата и е врамена со три компоненти, усните, забите и гингивата.

ПОСТОЈАТ ДВА ТИПА НА НАСМЕВКИ

позирана и спонтана насмевка

(Sarver, 2001; Ackerman & Ackerman, 2002; Hadi, 2020; Philips 1999)

Peck и Peck (1995) ги класифицираат насмевките како ***стадиуми I и II.***
Ackerman (1998) ги класифицира насмевките во два основни типа:
социјална насмевка и насмевка за уживање.

ПОЗИРАНИТЕ насмевки добија значење во стоматологијата и ортодонцијата во основа со образложение дека лесно се реплицираат по одредено време. Позираната или социјална насмевка е доброволна, статична и повторлива. Овој тип на насмевка најчесто се користи во секојдневието при поздравување.
(Ackerman & Ackerman, 2002; Bhat & Subrahmanya, 2014)

СПОНТАНАТА насмевка не може да се повторува бидејќи зависи од радост и емоции.
(Ackerman & Ackerman, 2002; Rigsbee , 1988; Walder, 2013)

Насмевката за уживање предизвикува целосно проширување на усните, максимален гингивален приказ со максимален приказ на антериорните заби.
(Sarver, 2001; Ackerman & Ackerman, 2002)

ДВОДИМЕНЗИОНАЛНАТА ФОТОГРАМЕТРИЈАТА

е неинвазивен, едноставен и прецизен метод што овозможува проценка на лицевите пропорции и следење на промените за време на ортодонтскиот третман.

Трансверзални и вертикални параметри се предложени за анализа на атрактивноста на позираните насмевки.

(Ackerman & Ackerman, 2002; McNamara, 2008; Krishnan, 2008; Schabel, 2009; Peck, 1992; Sarver & Ackerman, 2003; Desai, 2009; Işiksal, 2006)

Евалуацијата на КАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА НАСМЕВКАТА е неопходна процедура за да се постигне конзистентност во ортодонтските третмани.

Параметрите на макроестетиката во комбинација со микро и минестетиката влијаат на привлечноста на насмевката. *(Morley & Eubank, 2001)*

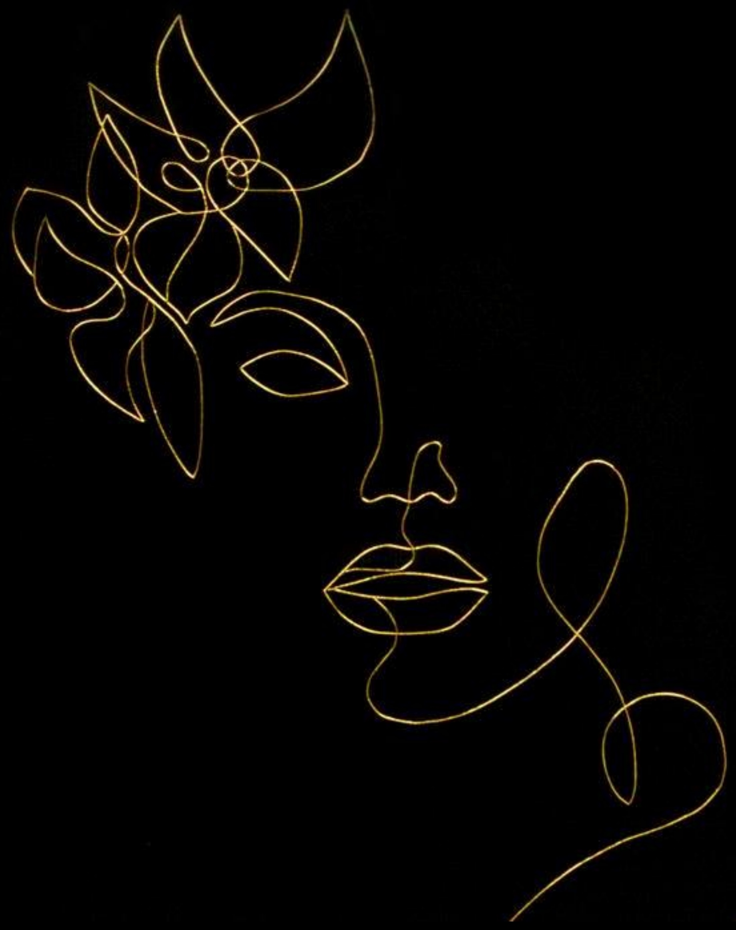

Дали успешниот ортодонтскати третман резултира со ЕСТЕТСКА и АТРАКТИВНА насмевка???

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

Која карактеристика најмногу влијаеше на вашиот одговор?

- ○ Заби
- ○ Гингива
- ○ Усни

Евалуатори

ортодонти
лица од општа популација

Сегментирана нумеричка визуелна аналогна скала (VAS 0–10)

0 – најмалку атрактивна насмевка
10 – најатрактивна насмевка
0–3 неатрактивни | **4–7** неутрални | **≥8** атрактивни

Дистрибуција според просечната ВАС оценка за атрактивност на насмевка

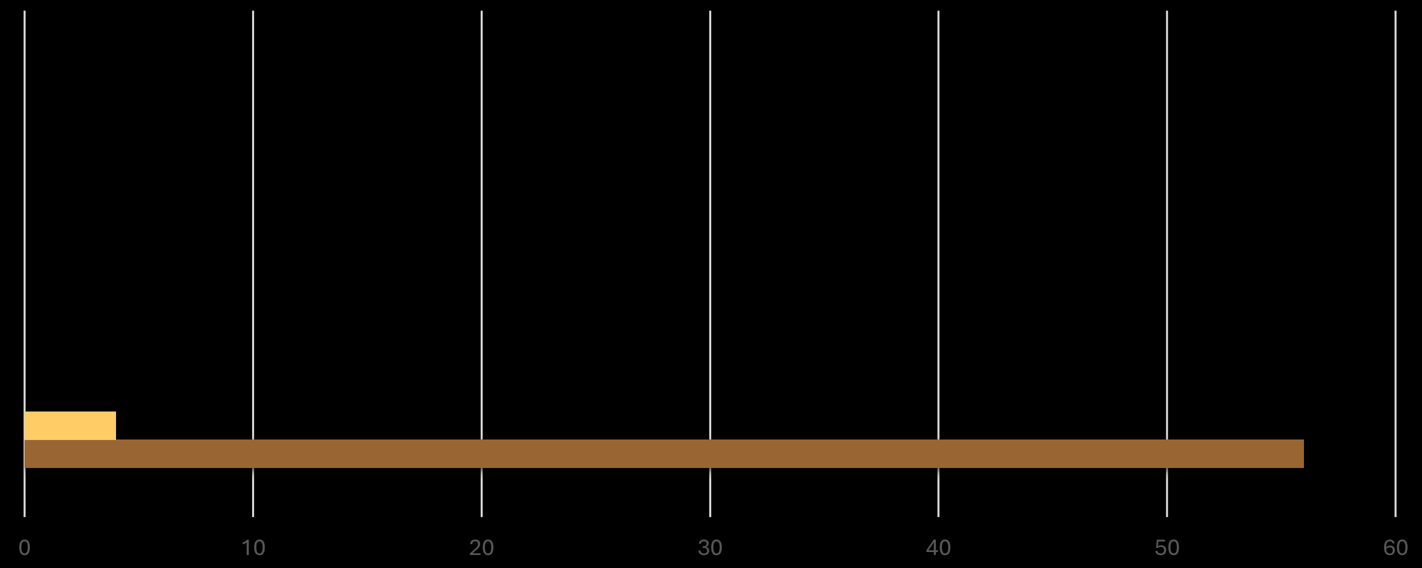

Атрактивност на насмевка според тип на малоклузија и евалуатори

Просечна оценка на атрактивност на насмевка според тип на малоклузија и пол ОПШТА ПОПУЛАЦИЈА

Просечна оценка на атрактивност на насмевка според тип на малоклузија и пол ОРТОДОНТИ

Повозрасни vs. Помлади евалуатори

Негативно влијание на гингива, заби и усни во ВАС оценување на изглед на насмевка според класи на малоклузија

Ортодонтите сè уште дебатираат кои карактеристики и аспекти на естетиката се најважни за подобрување и создавање на атрактивна насмевка.

Корелација помеѓу вертикални параметри и просечна ВАС оценка

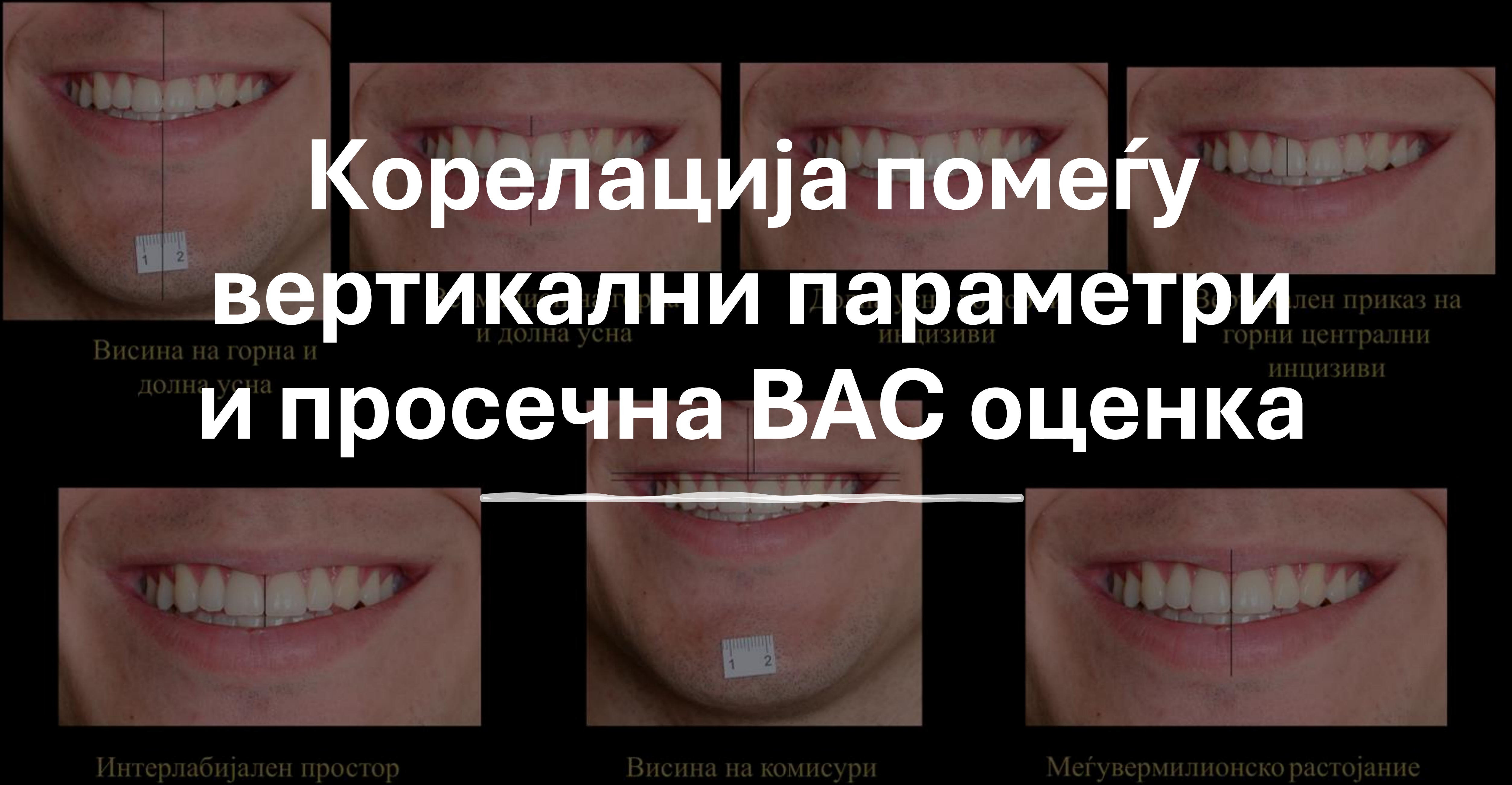

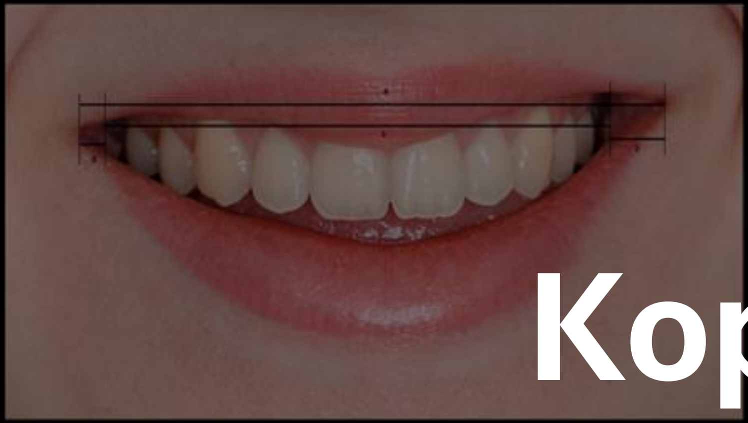

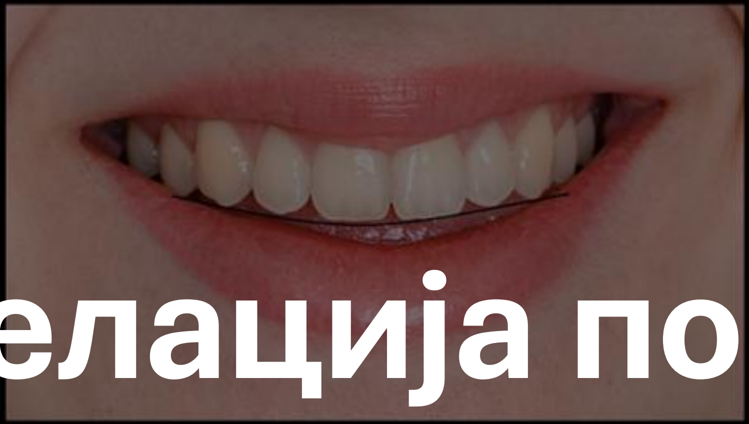

Корелација помеѓу хоризонтални параметри и просечна ВАС оценка

1) Ширина на внатрешни комисури
2) Лев комисурен коридор
3) Десен комисурен коридор
4) Ширина на насмевка

Лак на насмевка

1) Десен букален коридор;
2) Лев букален коридор;
3) Видлива ширина на постериорни заби;
4) Интерканинска ширина во максилата

Корелација помеѓу соодноси на насмевка и просечна ВАС оценка

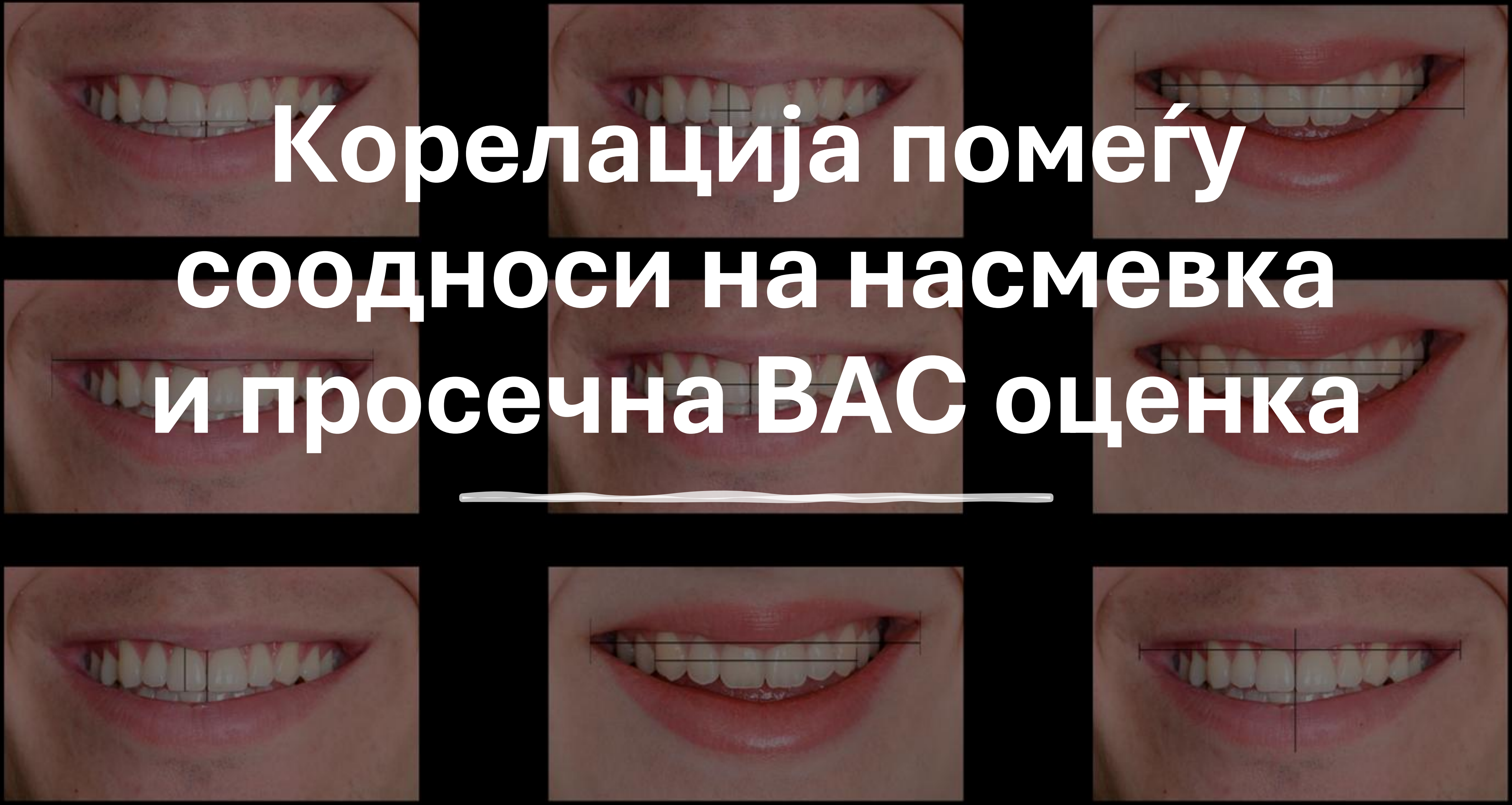

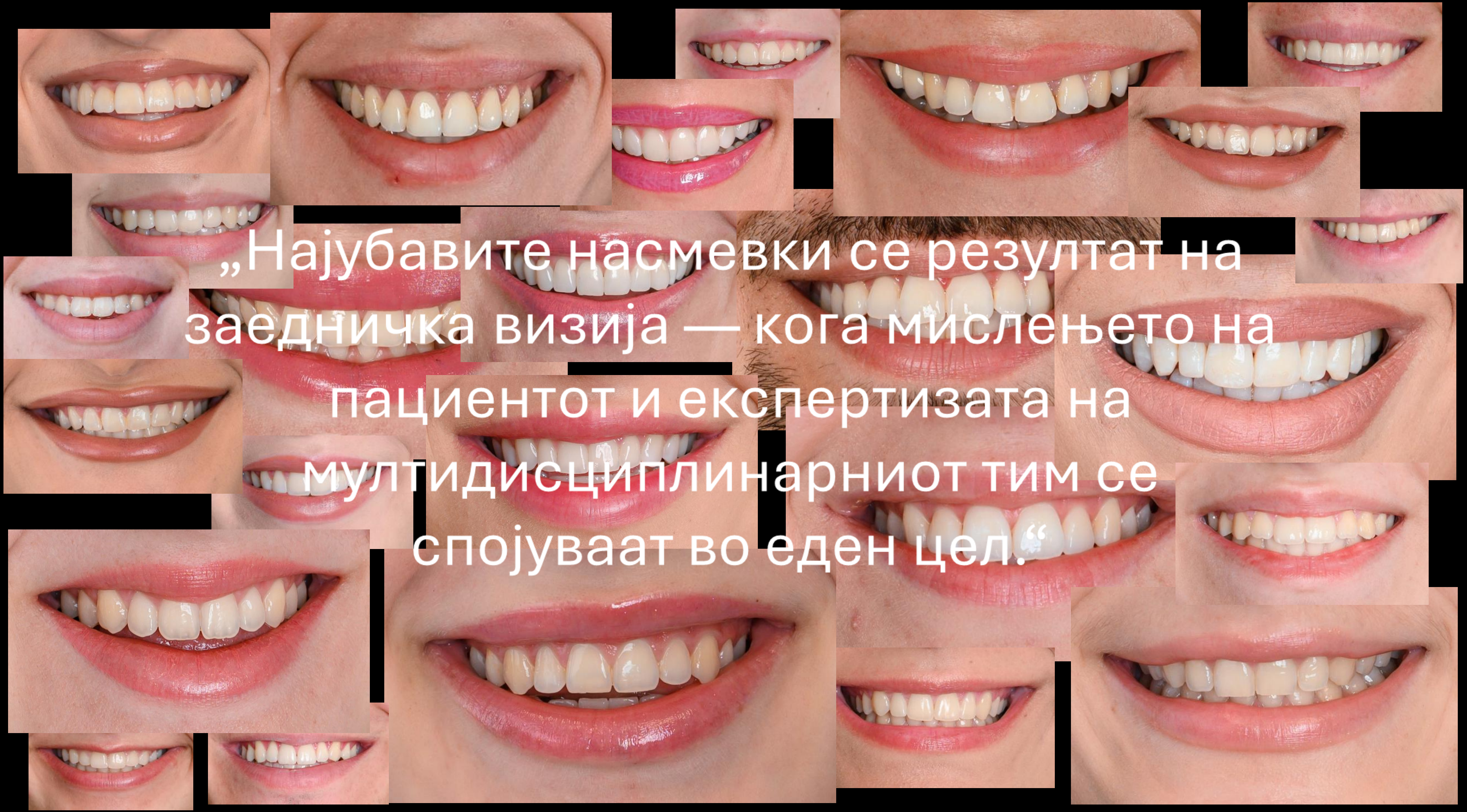
„Најубавите насмевки се резултат на заедничка визија — кога мислењето на пациентот и експертизата на мултидисциплинарниот тим се спојуваат во еден цел.“

ВИ БЛАГОДАРАМ НА ВНИМАНИЕТО!